

Bank Pekao

Raport o sytuacji mikro i małych firm w roku 2017

Wyniki raportu dla Polski i województwa dolnośląskiego

Małgorzata Wróblewska, Biuro Funduszy Unii Europejskiej i Programów Publicznych

---

Wrocław, 24 kwietnia 2018

www.pekao.com.pl

Plan prezentacji

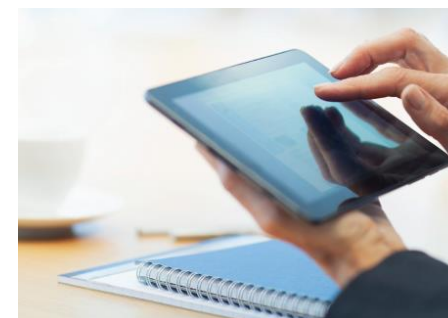
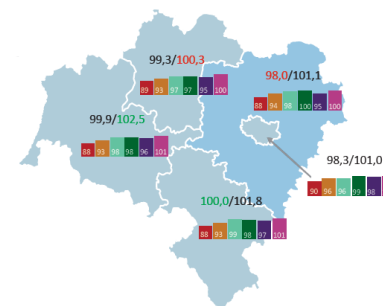
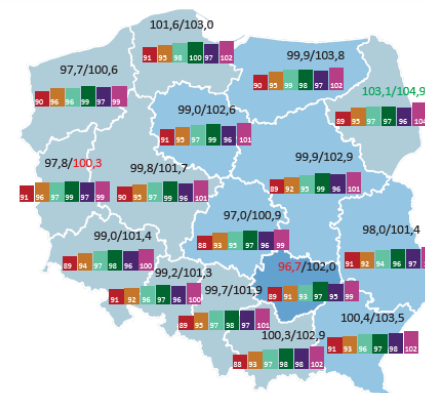
1 Czym jest Raport i po co go robimy

2 Wyniki ogólnopolskie Raportu za rok 2017

3 Wyniki Raportu dla woj. dolnośląskiego

4 Temat specjalny – technologie cyfrowe

5 Co jeszcze w raporcie

Ósmy raport Banku Pekao SA o sytuacji mikro i małych firm

Temat specjalny: technologie cyfrowe

Ramy raportu

6 901 wywiady z właścicielami firm

Badania prowadzone **we wrześniu i październiku 2017r.**

71 pytań – ponad 400 tysięcy odpowiedzi

Wyniki na poziomie krajowym, regionalnym (16 województw) **i lokalnym** (72 podregiony)

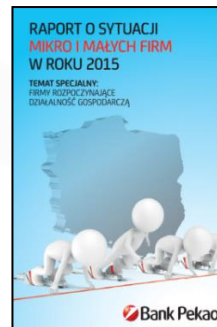
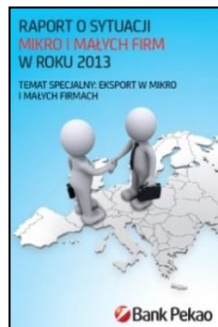

7 eksperckich artykułów

12 konferencji regionalnych we współpracy z marszałkami województw (kwiecień 2018)

Temat specjalny: technologie cyfrowe

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

eksport

start-upy

technologie cyfrowe

e-gospodarka

innowacje

inwestycje

Dlaczego robimy raport i co w nim badamy?

Nastroje przedsiębiorców w najważniejszych obszarach

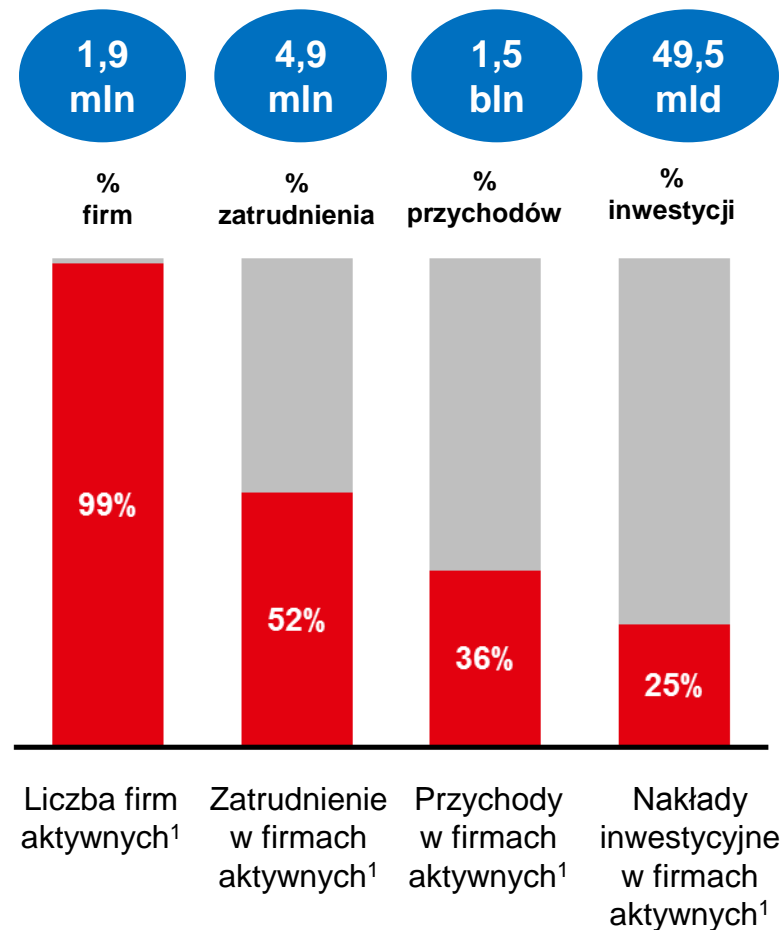
Nastroje

- **Ogólny Wskaźnik Koniunktury Mikro i Małych Firm**
  1. Ocena sytuacji gospodarczej
  2. Ocena sytuacji branży
  3. Ocena sytuacji firmy
  4. Ocena przychodów firmy
  5. Ocena wyniku finansowego firmy
  6. Ocena zatrudnienia
  7. Ocena dostępności finansowania zewnętrznego
  8. Ocena długości oczekiwania na zapłatę

Obszary

- **Eksport**
- **Inwestycje**
- **Innowacyjność**
- **Otoczenie biznesu**
- **Temat specjalny – technologie cyfrowe**

Znaczenie mikro i małych firm w gospodarce

¹ Dane GUS za rok 2015

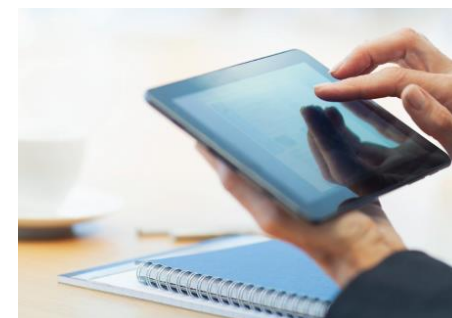
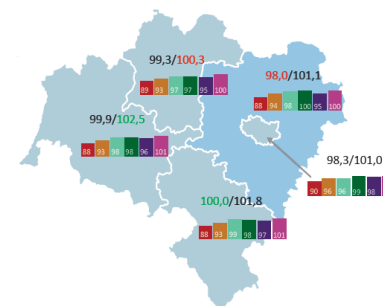
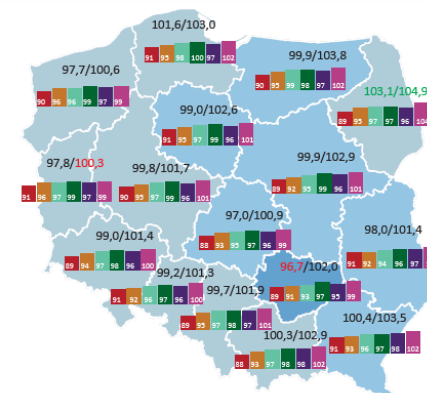
1 Czym jest Raport i po co go robimy

2 Wyniki ogólnopolskie Raportu za rok 2017

3 Wyniki Raportu dla woj. dolnośląskiego

4 Temat specjalny – technologie cyfrowe

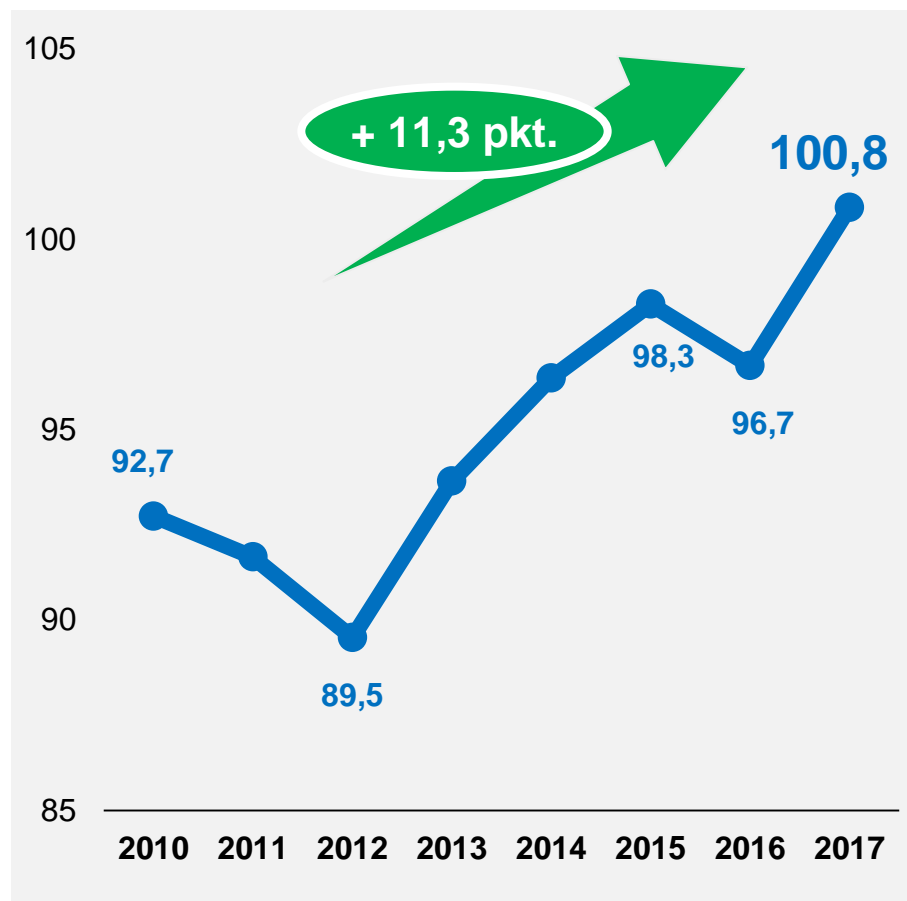
5 Co jeszcze w raporcie

Rekordowy wskaźnik koniunktury

Średni wskaźnik koniunktury za ostatnie i przyszłe 12 miesięcy

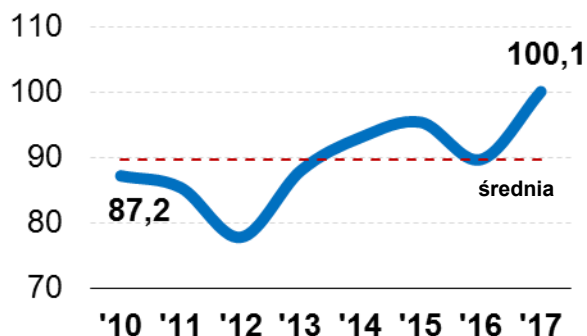
NASTROJE PRZEDSIĘBIORCÓW

		2017	ΔR/R
Makro	Ogólna sytuacja gospodarcza	100,1	+ 10,4
	Sytuacja branży	98,6	+ 6,5
	Zatrudnienie	101,7	+ 0,7
Firma	Sytuacja firmy	103,1	+ 4,5
	Przychody firmy	102,1	+4,3
	Wynik finansowy	102,1	+ 4,2
Finansowanie	Oczekiwanie na zapłatę	98,1	+ 0,8
	Dostępność zewnętrznego finansowania	100,8	+ 1,7

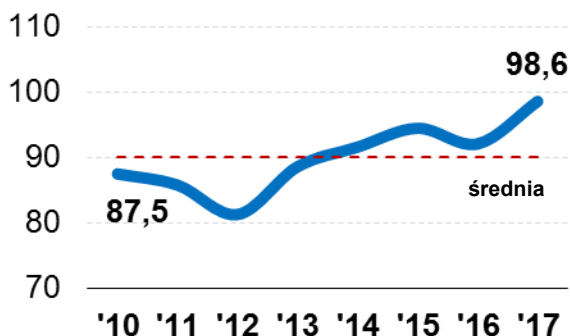
Wskaźniki w ramach badania mogą przyjmować wartości od 50 do 150, przy czym 50 oznacza „dużo gorzej”, 75 – „gorzej”, 100 – „ani lepiej, ani gorzej”, 125 – „lepiej”, 150 – „dużo lepiej”

Wzrost wskaźnika w każdym badanym obszarze

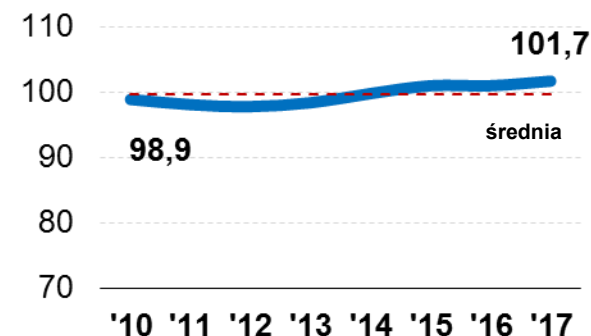
Sytuacja gospodarcza

Sytuacja branży

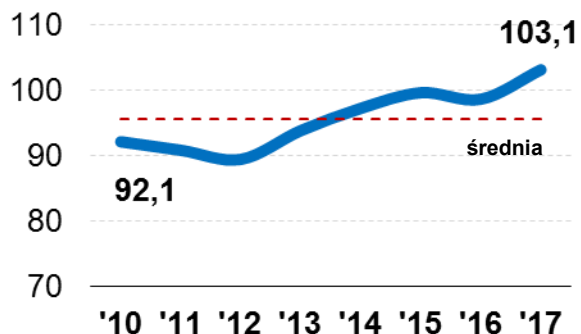

Zatrudnienie

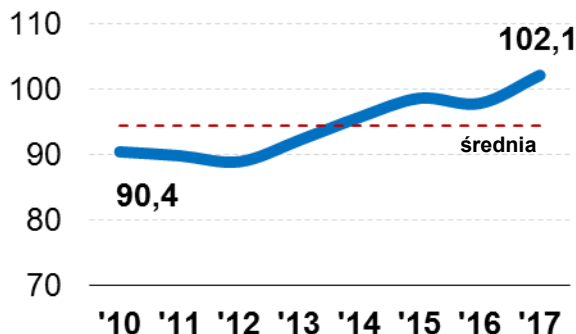

 Lepsze nastroje pochodną poprawy ogólnej koniunktury gospodarczej i sytuacji poszczególnych branż
 Skala napięć na rynku pracy jeszcze do zaakceptowania

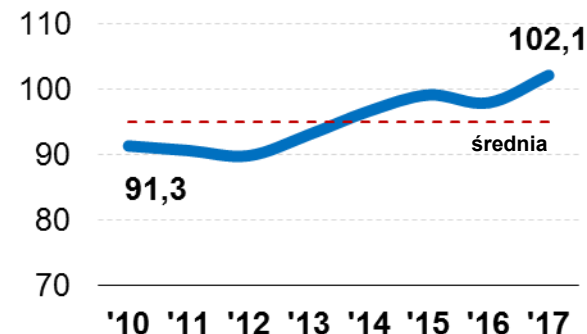
Sytuacja firmy

Przychody firmy

Wynik finansowy firmy

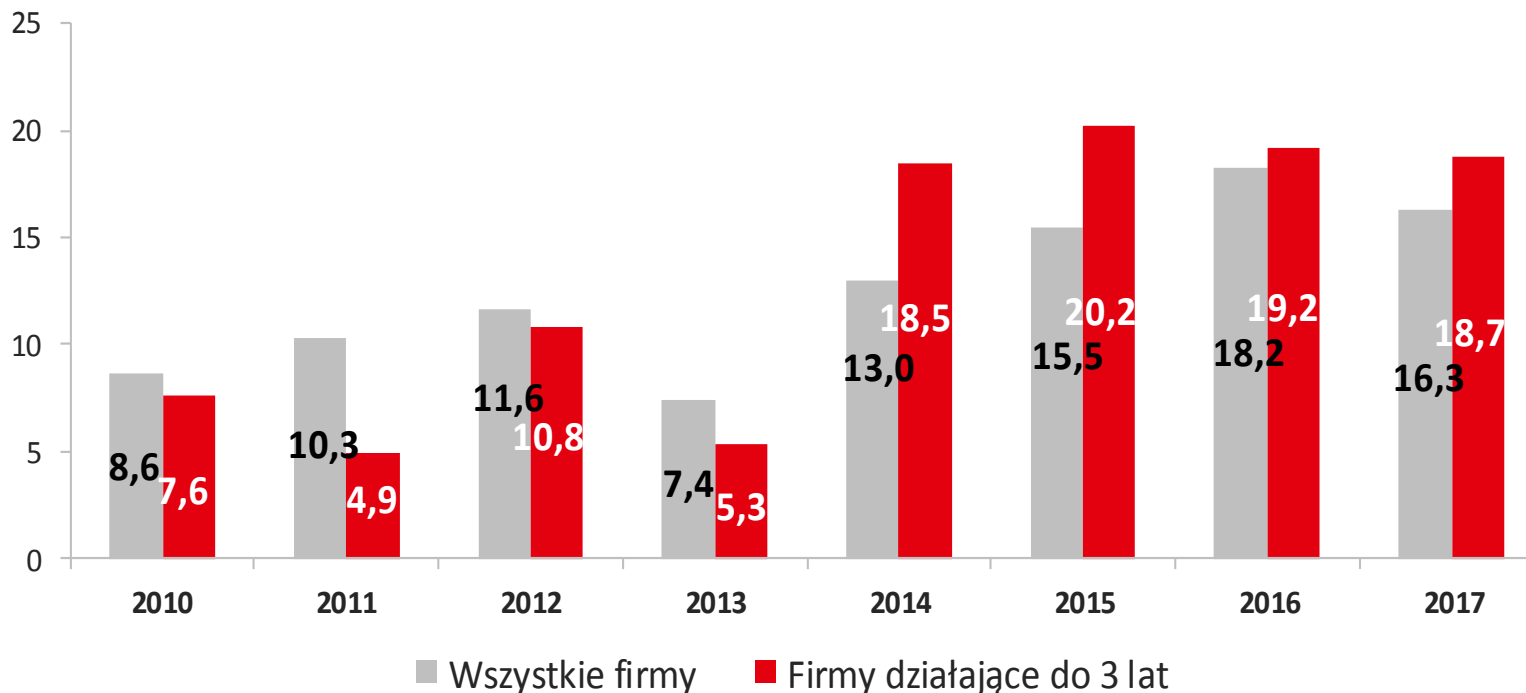

 Z poziomu firmy obraz jeszcze bardziej optymistyczny
 – rosnące wolumeny przekładają się na wyższe przychody i zyski

Wysoki odsetek firm eksportujących

Niemal co piąta młoda firma eksportuje

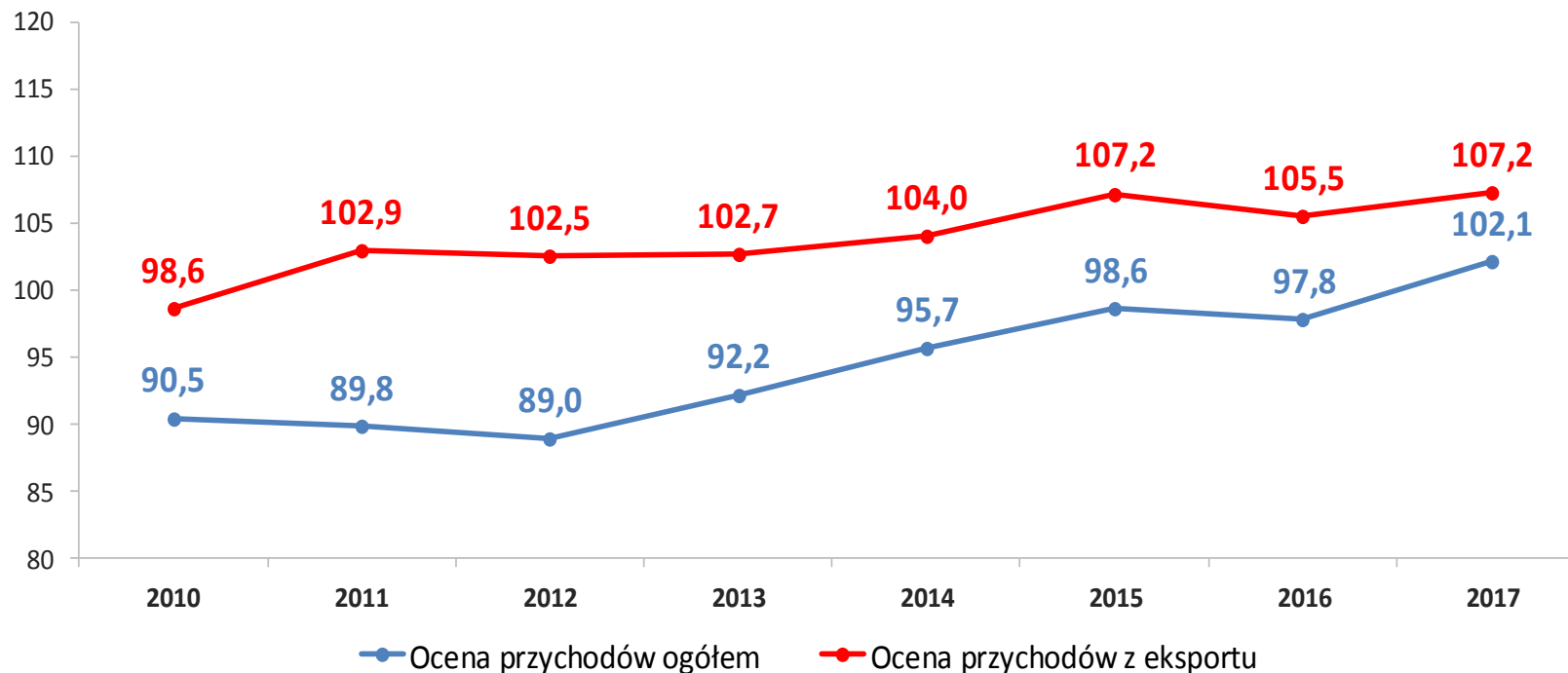

Działalność eksportową w 2017 roku deklarowało **16% mikro i 37% małych firm**

Młode firmy nie boją się wyjść na rynki zagraniczne

Eksport kluczem do zadowolenia przedsiębiorców

Eksport się opłaca

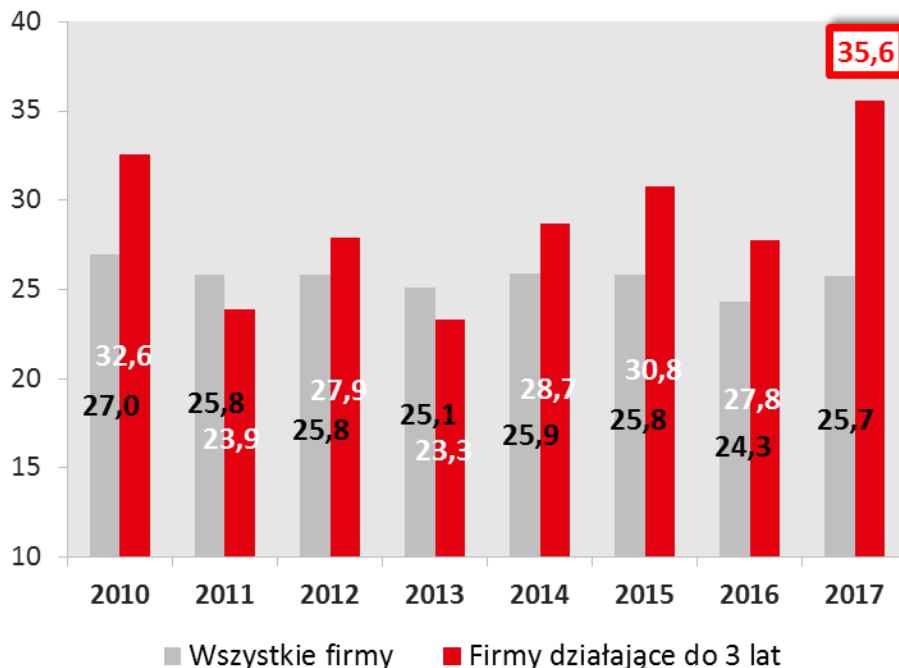

Przedsiębiorcy eksportujący bardziej optymistycznie oceniają swoje przychody niż firmy działające tylko w kraju

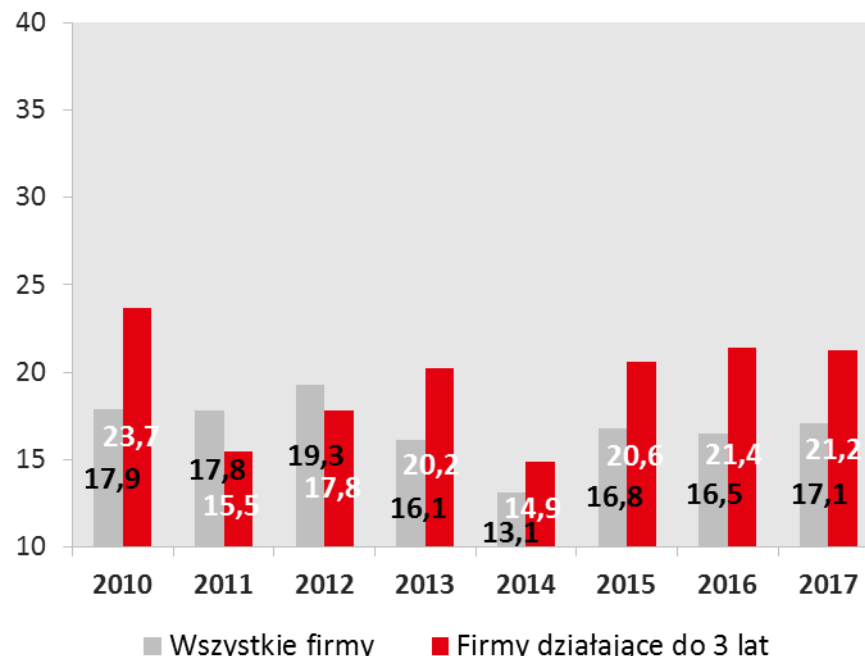
Prognozy przychodów z eksportu w 2018 na jeszcze wyższym poziomie – 113,4 pkt

Utrzymuje się relatywnie niska skłonność do innowacyjności

Odsetek firm wdrażających w ostatnich 12 miesiącach **innowacje produktowe**

Odsetek firm wdrażających w ostatnich 12 miesiącach **innowacje procesowe**

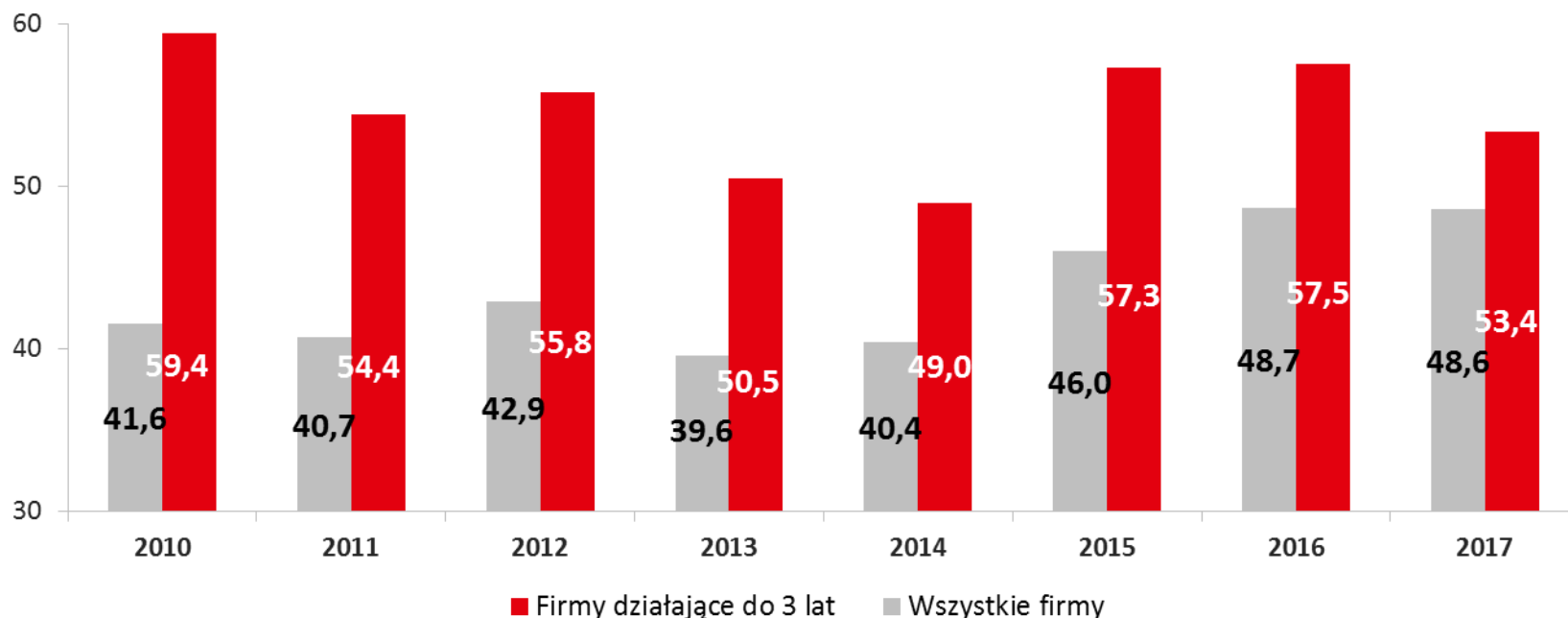

Rekordowy odsetek firm młodych (do 3 lat) wdrażających innowacje produktowe (35,6%) – wzrost o 8%

Wartość większości projektów innowacyjnych poniżej 10 tys. złotych (54%)

Wydatki inwestycyjne ponosi co druga mikro firma i niemal 70% małych firm

Odsetek firm ponoszących **wydatki inwestycyjne** w ostatnich 12 miesiącach

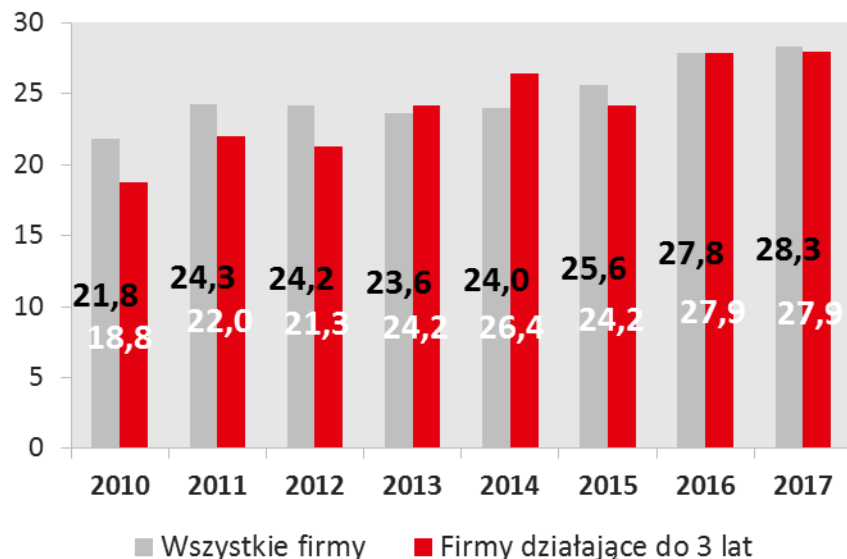
82% wydatków inwestycyjnych w 2017 roku poniżej 100 tys. złotych, w roku 2018 planowane wyższe wydatki (wzrost o 10 punktów dla wydatków powyżej 100 tys. złotych)

Projekty inwestycyjne w roku 2017 zrealizowało 69% małych firm i 48% mikro firm

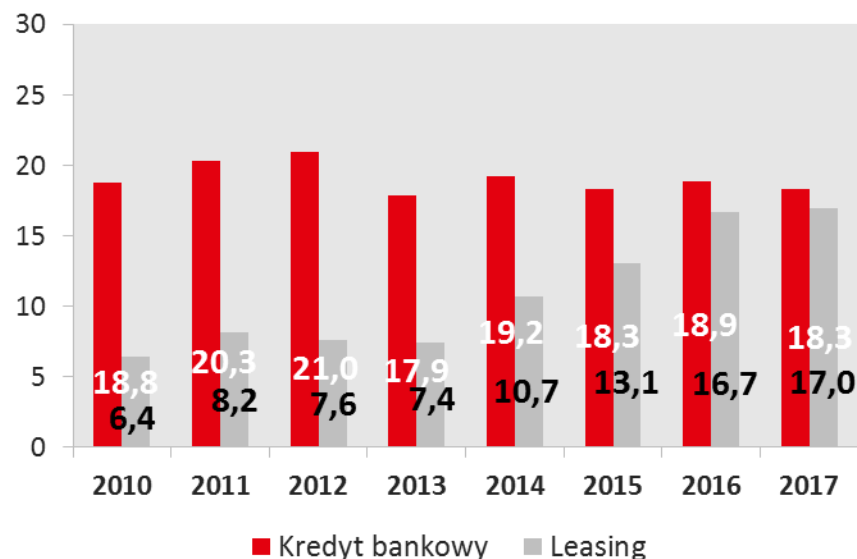

Rosnące wykorzystanie kredytu i leasingu

Odsetek firm korzystających w ostatnich 12 miesiącach z **kredytu na finansowanie bieżącej działalności**

Odsetek firm korzystających w ostatnich 12 miesiącach z **kredytu inwestycyjnego oraz leasingu**

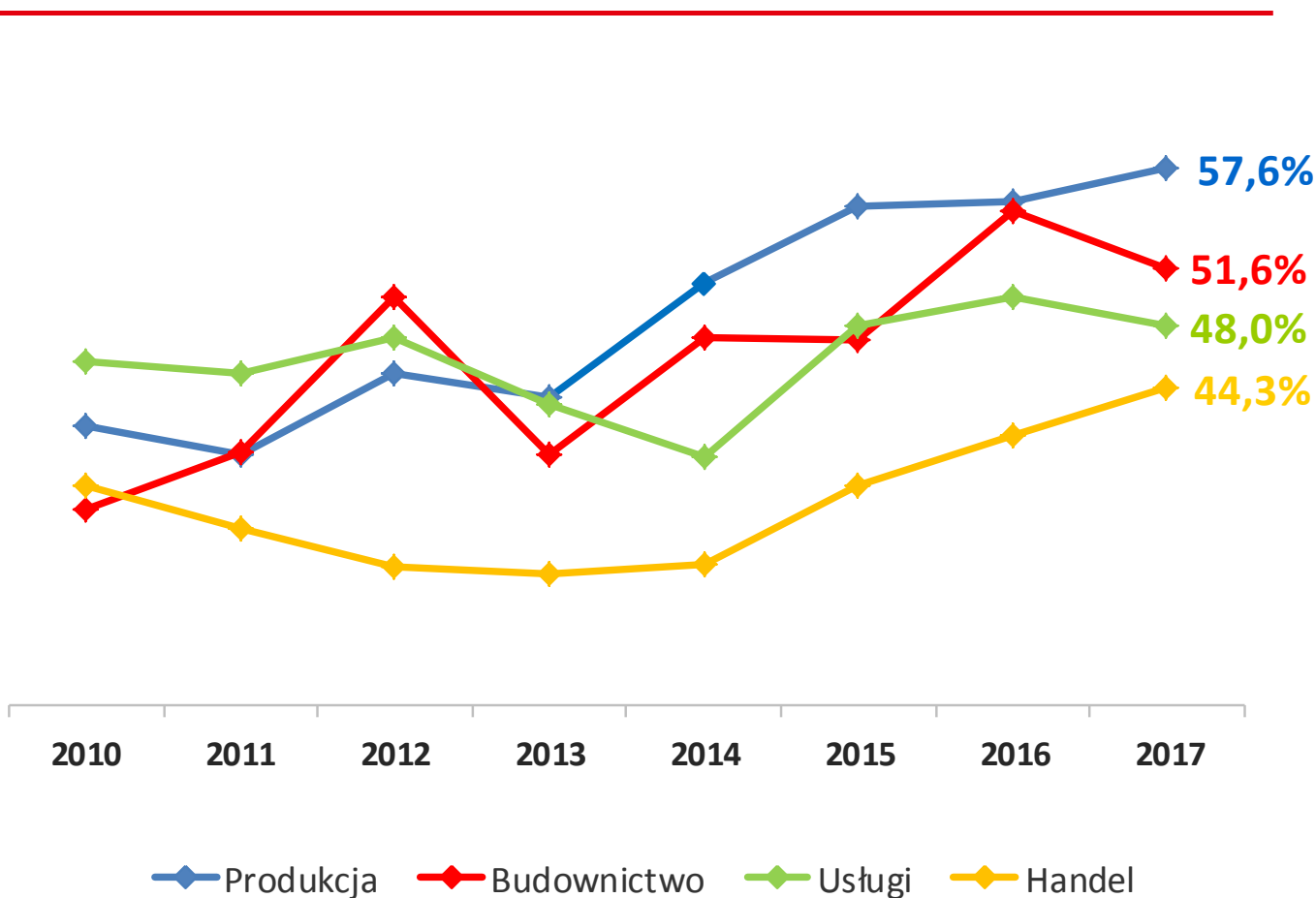

Zmniejsza się niechęć do zadłużenia. Jeszcze 4 lata temu mówiło o tym 40% firm niekorzystających z kredytu, w tym badaniu 27%

Tylko 11% niekorzystających z kredytu mówi o braku dostępu (np. w wyniku braku zdolności kredytowej)

Utrzymany pozytywny trend wśród inwestujących firm w produkcji i handlu

Odsetek firm ponoszących inwestycje według branż

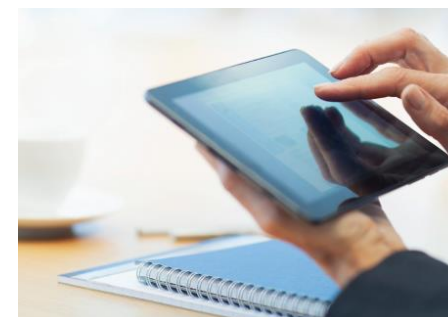
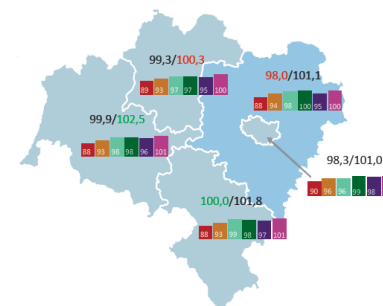
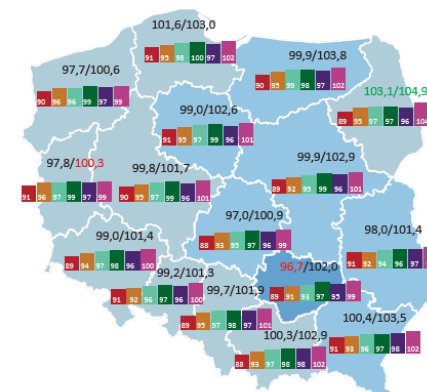
1 Czym jest Raport i po co go robimy

2 Wyniki ogólnopolskie Raportu za rok 2017

3 Wyniki Raportu dla woj. dolnośląskiego

4 Temat specjalny – technologie cyfrowe

5 Co jeszcze w raporcie

523 firm z województwa dolnośląskiego wzięło udział w badaniu

5 podregionów:

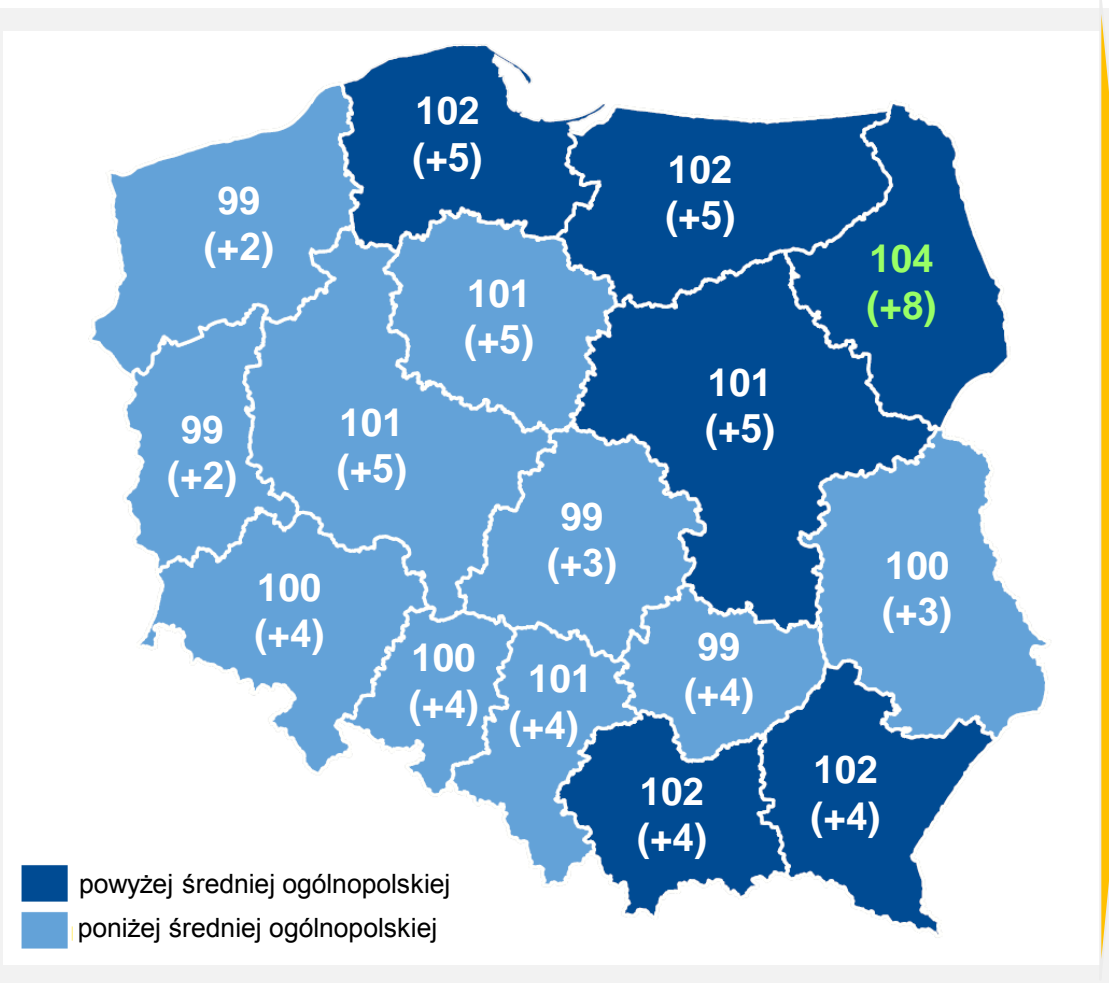
- jeleniogórski
- legnicko-głogowski
- m. Wrocław
- wałbrzyski
- wrocławski

Ogólny Wskaźnik koniunktury najwyższy na Podlasiu. Wskaźnik dla dolnośląskiego (100,2 pkt.)

Wyższe wyniki na północnym-wschodzie i południu

Dynamiczne zmiany na rynku pracy (wzrost płac, spadek bezrobocia) przekładające się na **pozytywne nastroje gospodarstw domowych i większą konsumpcję**

Znaczny wzrost siły nabywczej uboższych regionów w efekcie **programów socjalnych (500+)**

Coraz silniej odczuwalny wpływ **projektów współfinansowanych z funduszy unijnych**

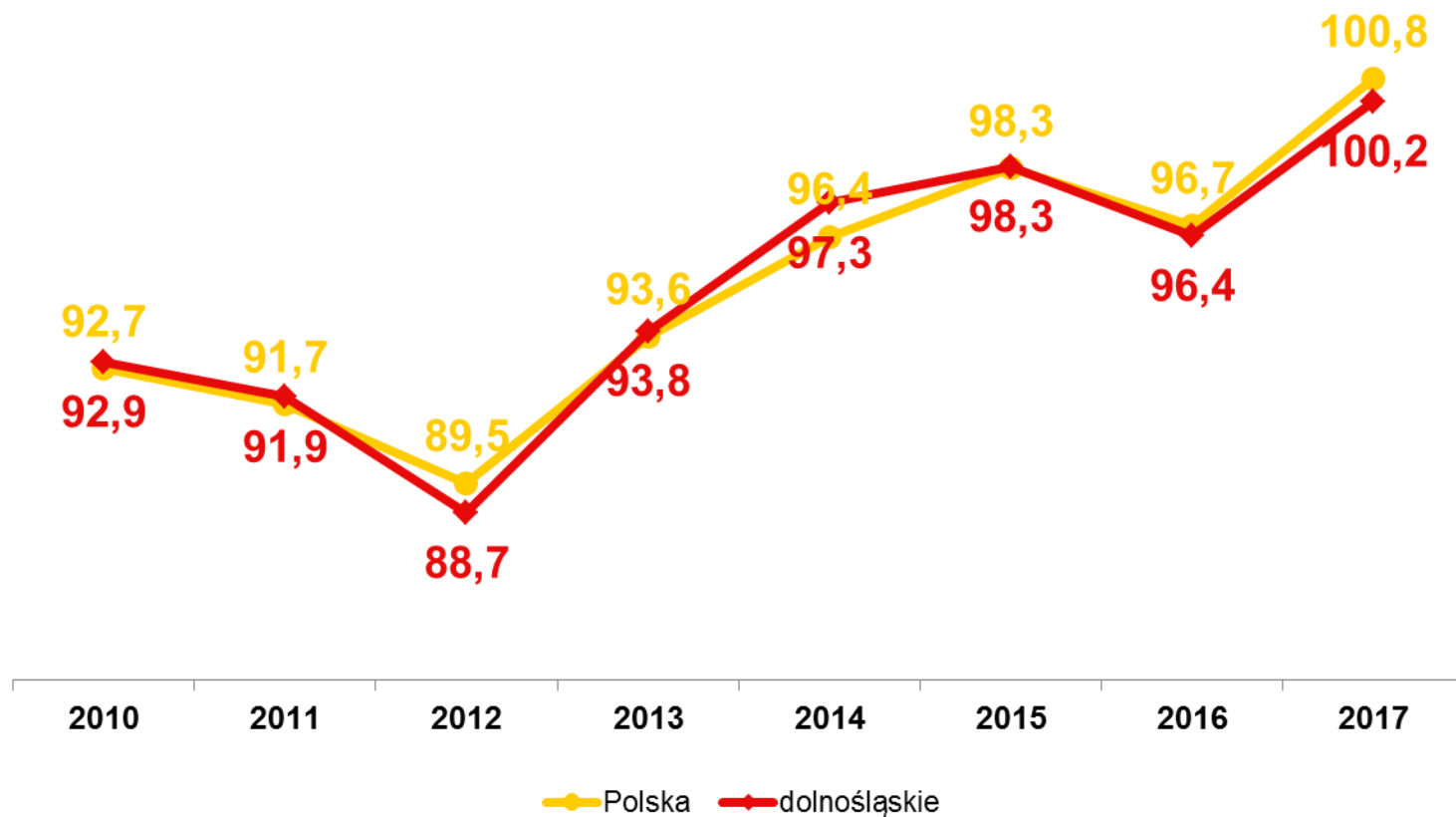

Silna koniunktura u naszych głównych partnerów wsparciem dla eksportu

Wskaźnik najwyższy w historii badania

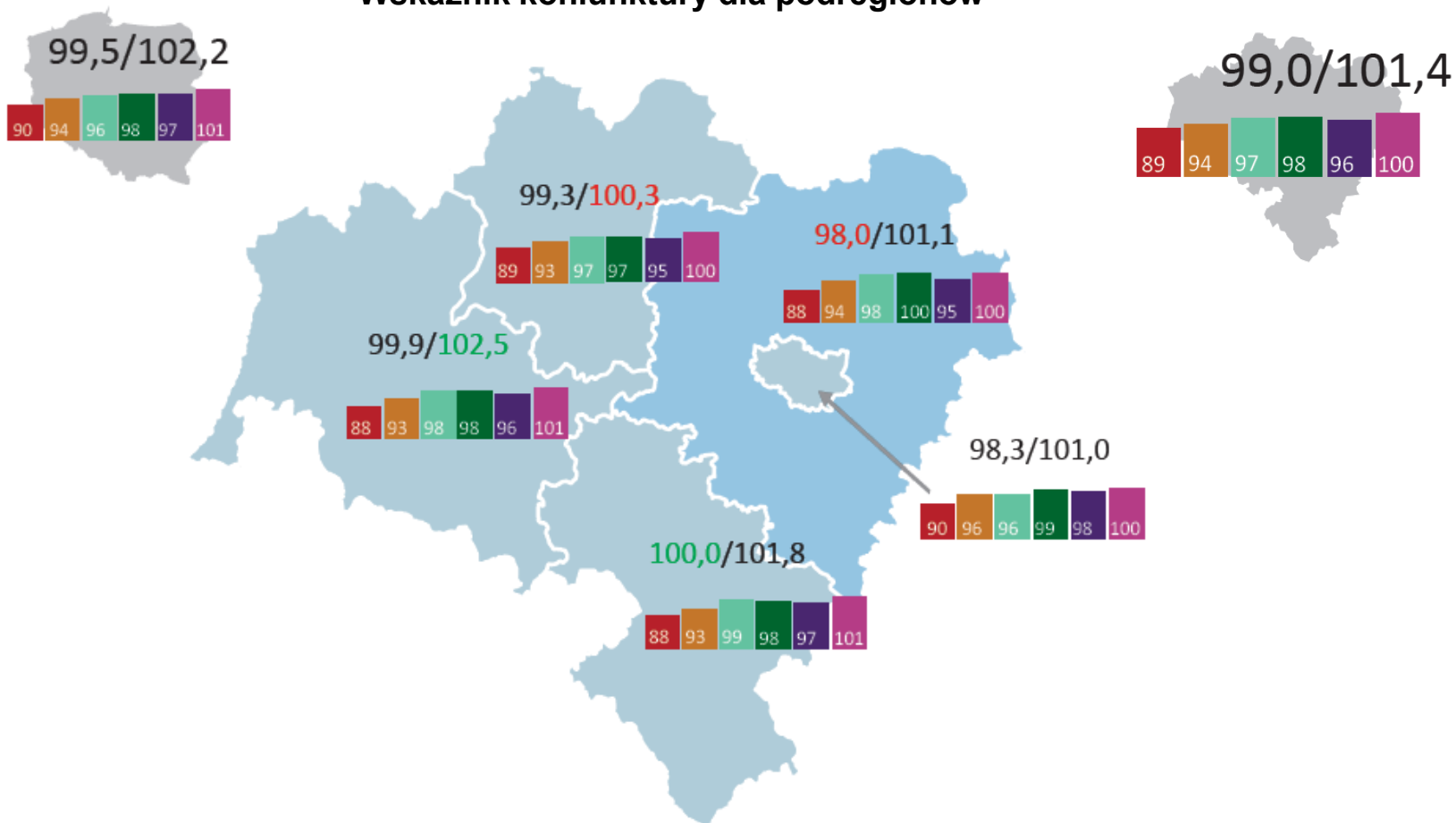
Ogólny Wskaźnik Koniunktury Mikro i Małych Firm - w Polsce i województwie dolnośląskim

Wskaźnik na 2018 rok dla dolnośląskiego – 101,4 pkt. (Polska – 102,2 pkt.)

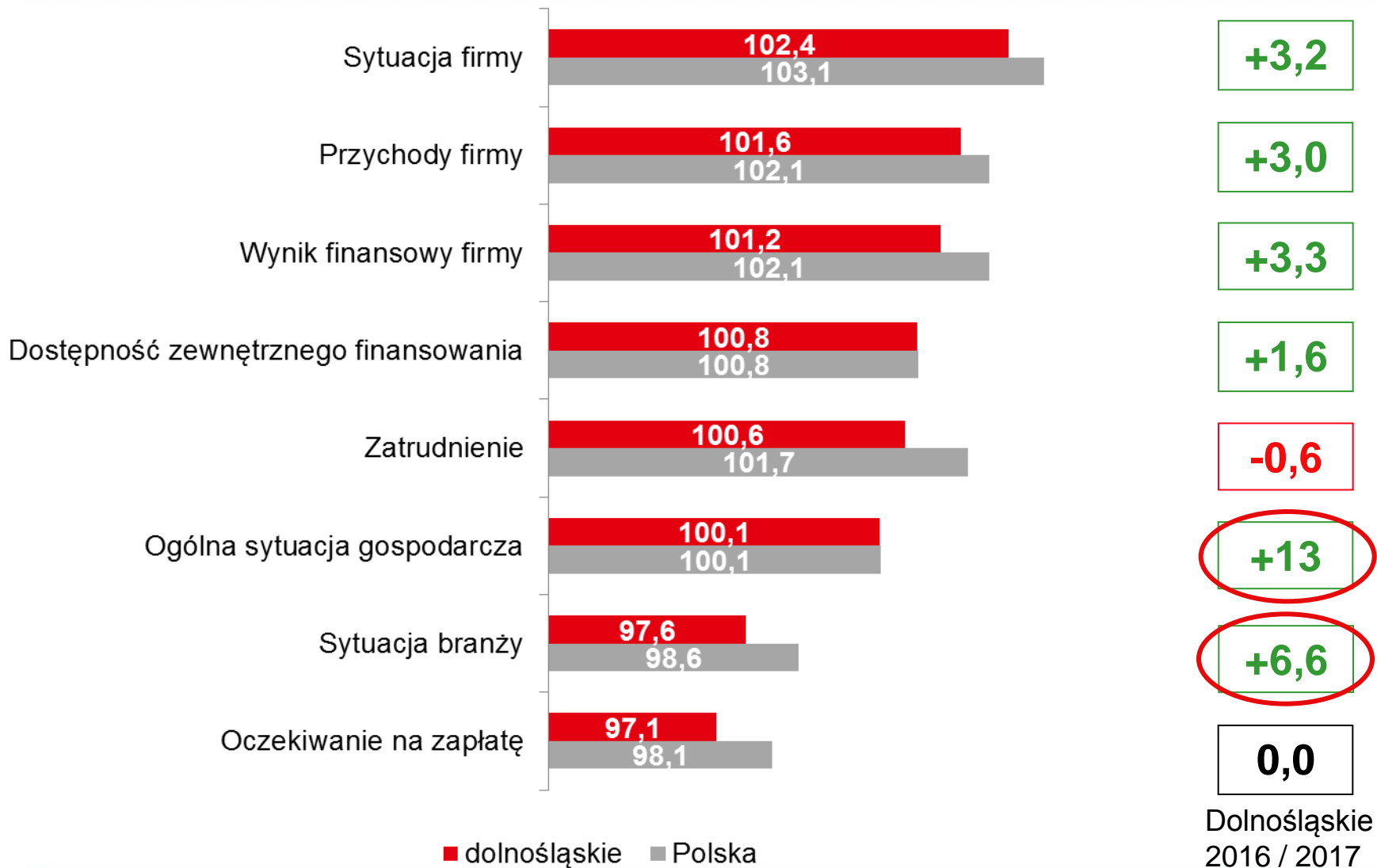
Relatywnie najlepszy wskaźnik koniunktury gospodarczej w podregionie jeleniogórskim (101,2 pkt.). Najniższy w podregionie wrocławskim (99,5 pkt.)

Wskaźnik koniunktury dla podregionów

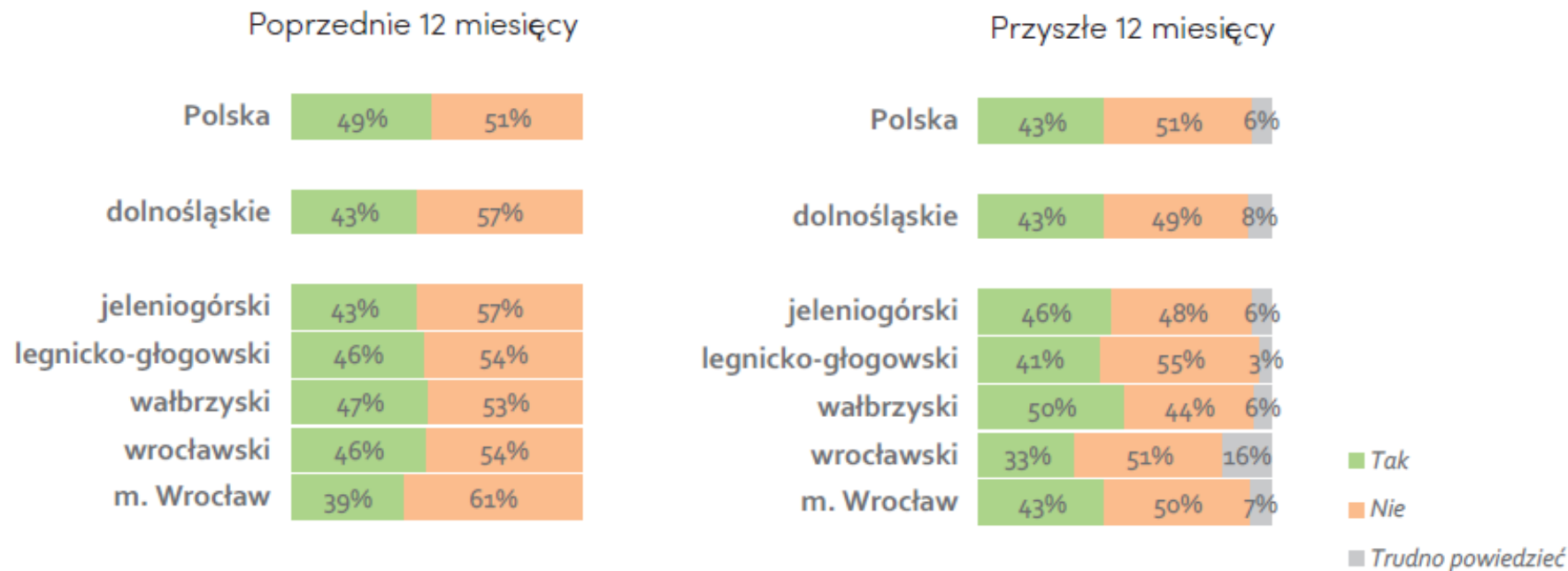
Największy wzrost oceny koniunktury w podregionie jeleniogórskim (+ 5,1 pkt.).
Najniższy w mieście Wrocław (+1,8 pkt)

Przedsiębiorcy zdecydowanie lepiej niż w ubiegłym roku oceniają otoczenie makroekonomiczne oraz sytuację branży

(+3,8) – różnica pomiędzy wskaźnikiem dla woj. dolnośląskiego w roku 2016 i 2017

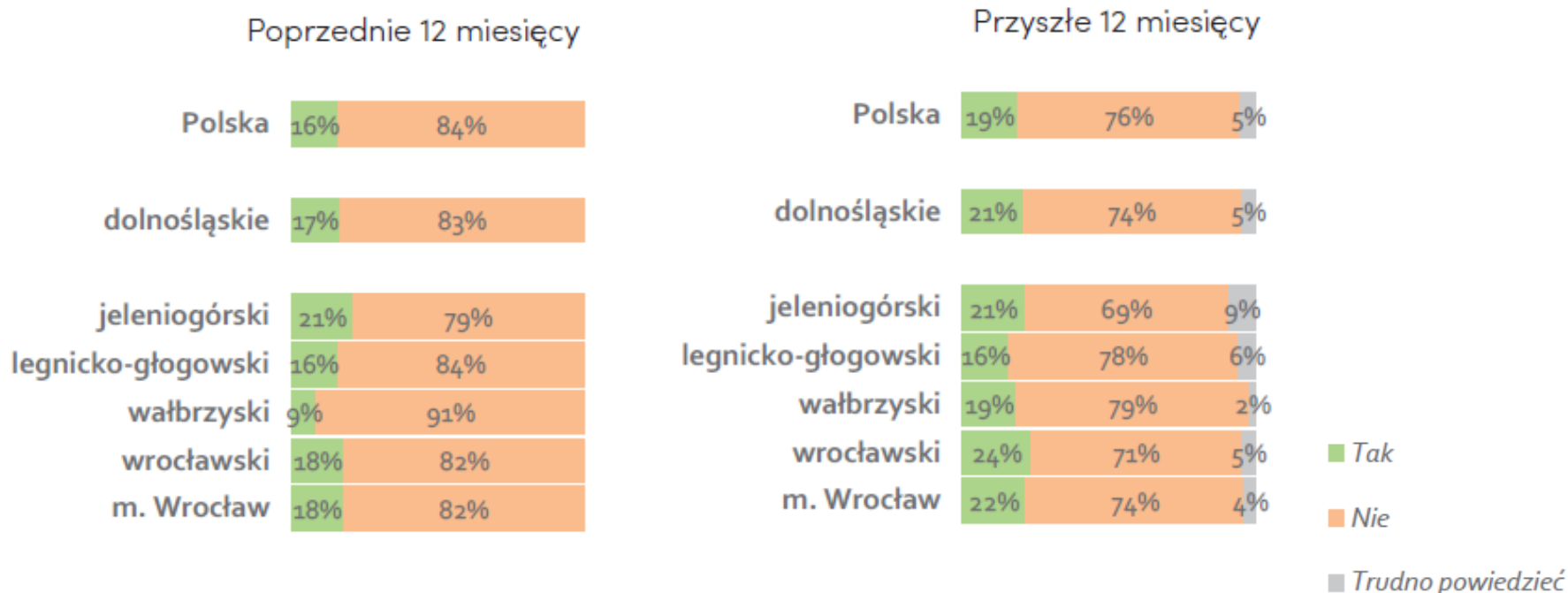
43% firm poniosło w 2017 roku nakłady inwestycyjne

Najwyższy odsetek firm inwestujących w podregionie wałbrzyskim

W podregionie wałbrzyskim i jeleniogórskim inwestycje będą wyższe od średniej ogólnopolskiej w 2018 roku

Wyższy odsetek firm eksportujących niż średnia ogólnopolska

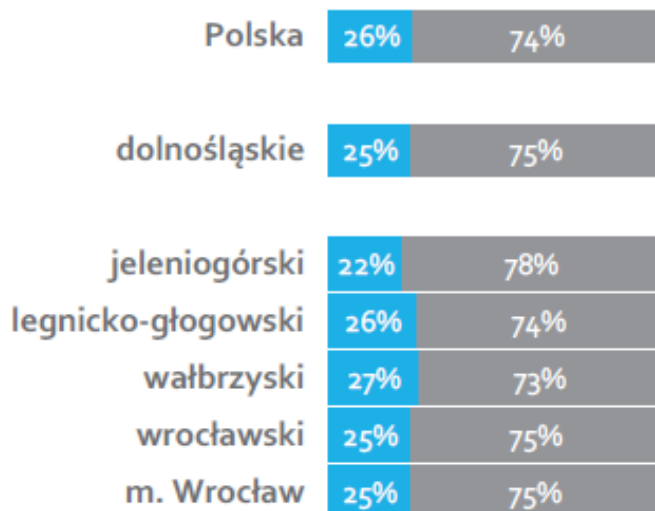

Najwyższy odsetek firm, prowadzących działalność eksportową w podregionie jeleniogórskim

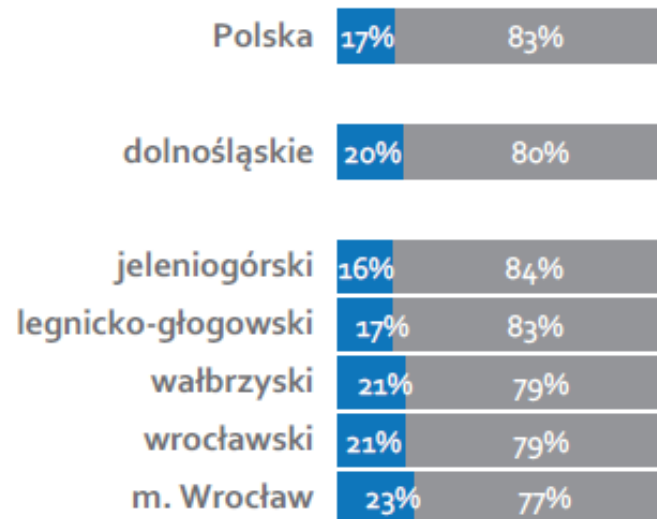
Deklarowany wzrost eksportu wśród firm z podregionów: wałbrzyskiego, wrocławskiego i miasta Wrocław

Odsetek innowacyjnych firm nieznacznie poniżej średniej krajowej.

Innowacje produktowe

Innowacje procesowe

Największy odsetek innowacyjnych mikro i małych firm w podregionie wałbrzyskim

Planowany wzrost innowacyjności w 2018 roku

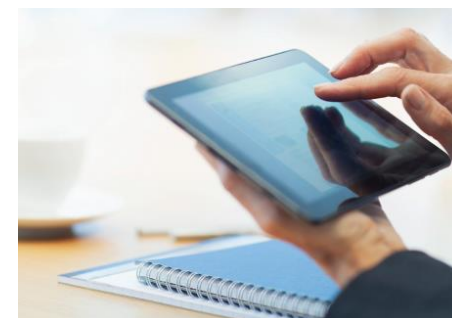
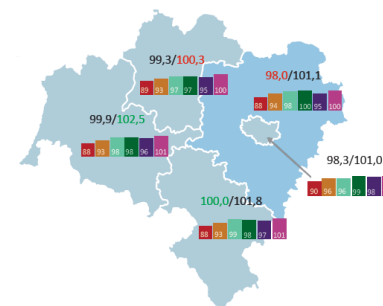
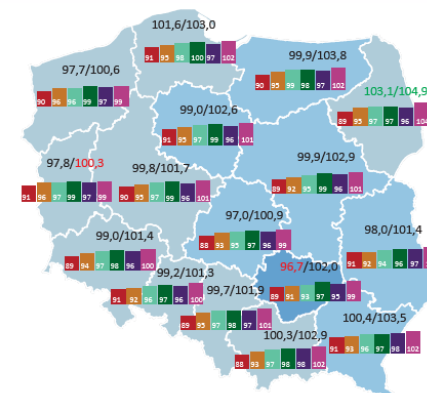
1 Czym jest Raport i po co go robimy

2 Wyniki ogólnopolskie Raportu za rok 2017

3 Wyniki Raportu dla woj. dolnośląskiego

4 Temat specjalny – technologie cyfrowe

5 Co jeszcze w raporcie

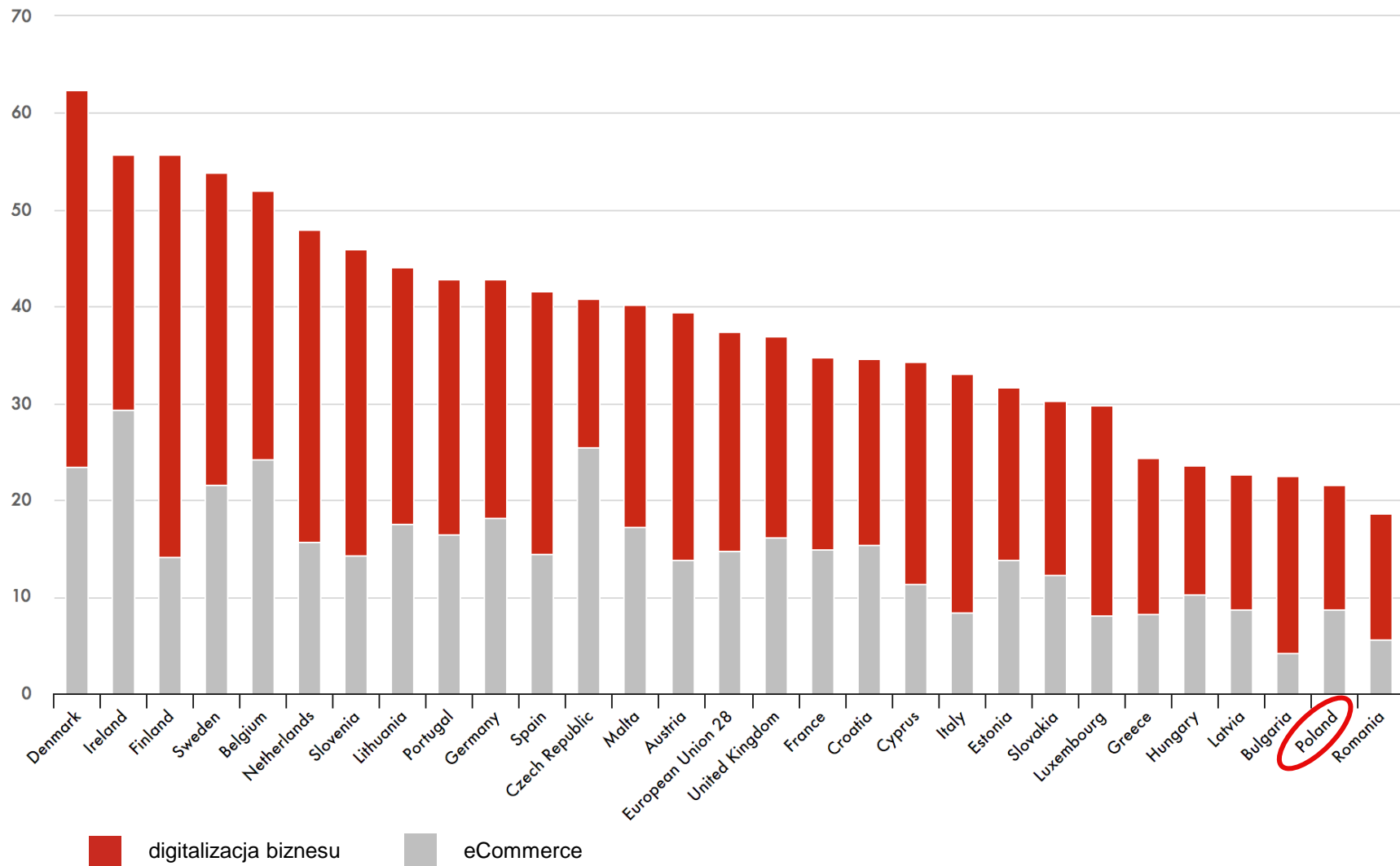

Technologie cyfrowe – o co pytaliśmy

- Czy firma **wytwarza lub wykorzystuje technologie** cyfrowe?
- **Chmura obliczeniowa** – tylko przechowywanie danych, czy również obsługa oprogramowania?
- **Sprzedaż** produktów przez internet – na jakich rynkach?
- **Reklama** w internecie – jakie kanały?
- **Zbieranie i przetwarzanie informacji** o klientach, np. CRM?
- **Zarządzanie procesami firmy** przy pomocy systemów cyfrowych, np. ERP?
- **Współpraca z kontrahentami** przy wsparciu technologii cyfrowych, np. w zakresie planowania sprzedaży?
- **Bankowość internetowa oraz mobilna** – jaki stopień wykorzystania?
- Jak firma dba o **bezpieczeństwo w internecie**?
- Czy firma zamierza inwestować w technologie cyfrowe?

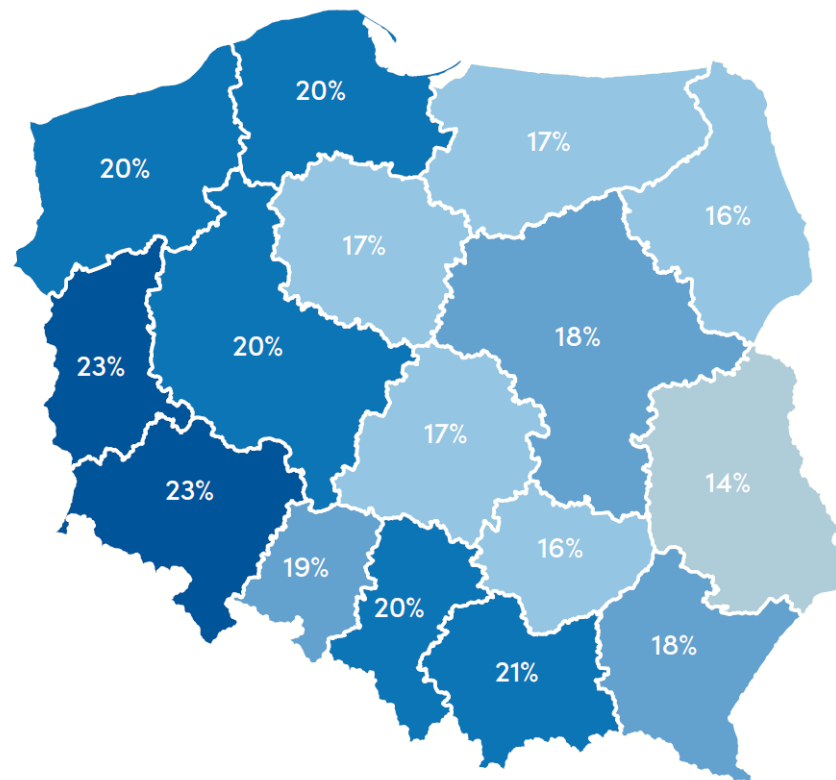
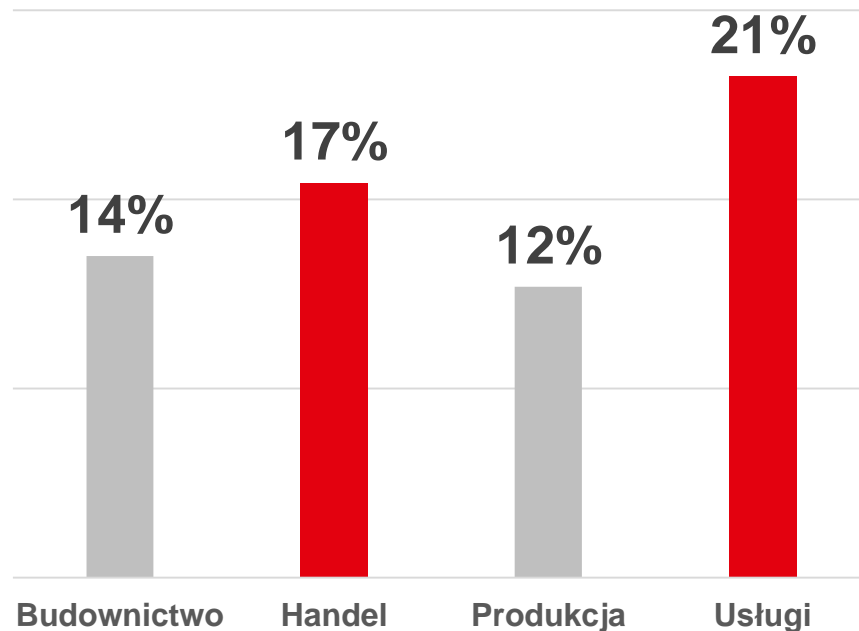
Wykorzystanie technologii przez przedsiębiorstwa w UE, DESI 2017

DESI – The Digital Economy and Society Index

Co piąta firma korzysta z usług chmury obliczeniowej

Udział mikro i małych firm korzystających z usług chmury obliczeniowej w poszczególnych branżach (2017)

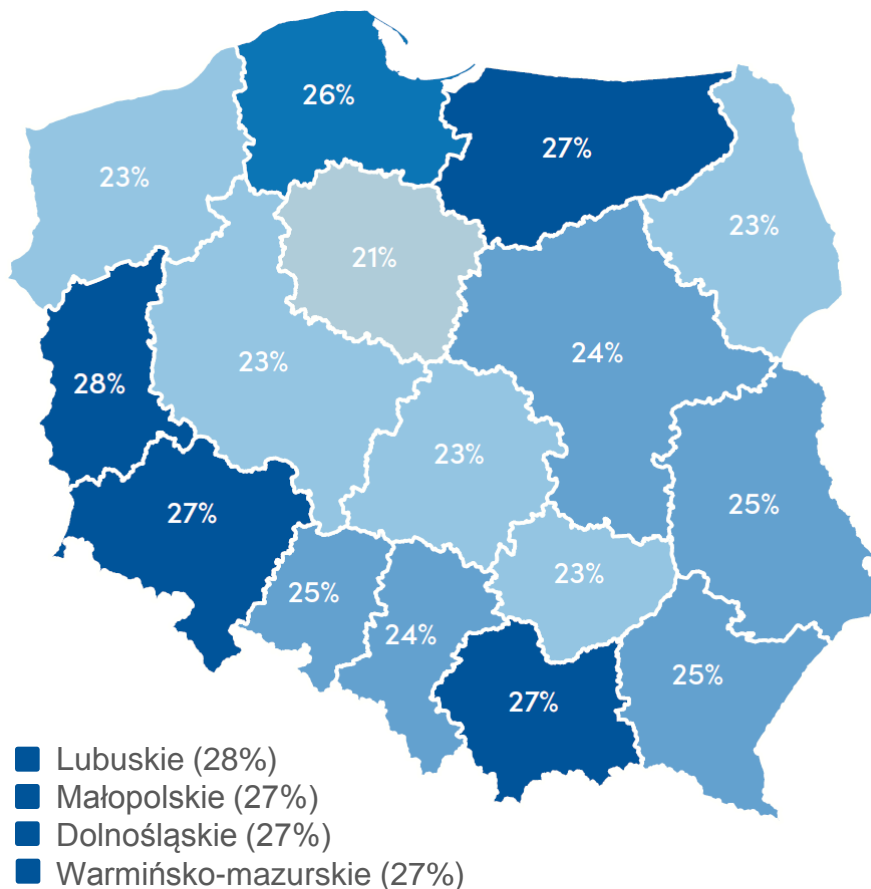

- Lubuskie (23%)
- Dolnośląskie (23%)
- Małopolskie (21%)

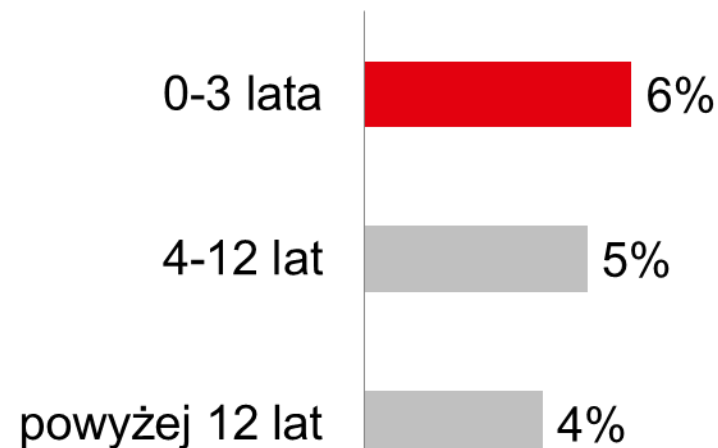

Jedynie co czwarte polskie mikro i małe przedsiębiorstwo prowadzi sprzedaż internetową

Udział mikro i małych firm wykorzystujących internetowe kanały sprzedaży

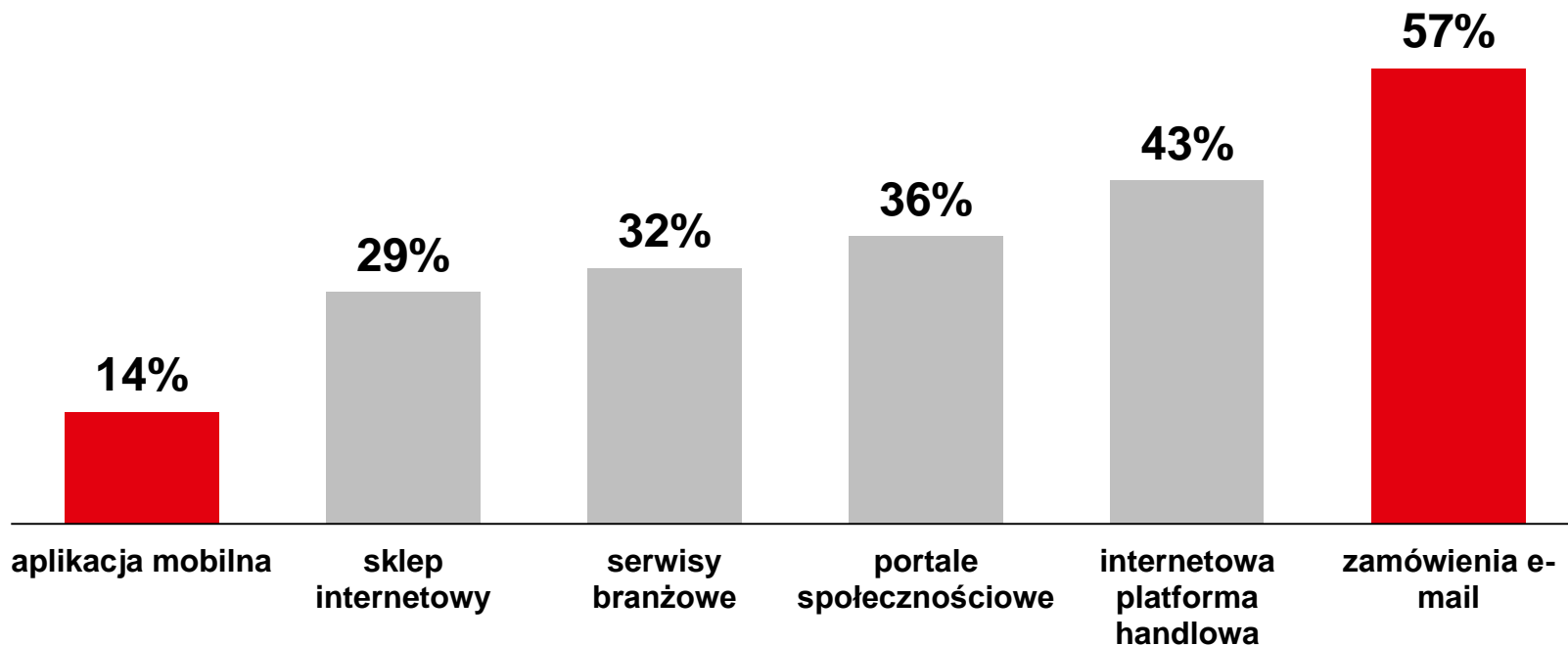

Udział mikro i małych firm uczestniczących w internetowym handlu transgranicznym

Kanały sprzedaży online

Obserwowane jest niewielkie zainteresowanie handlem mobilnym (m-commerce)

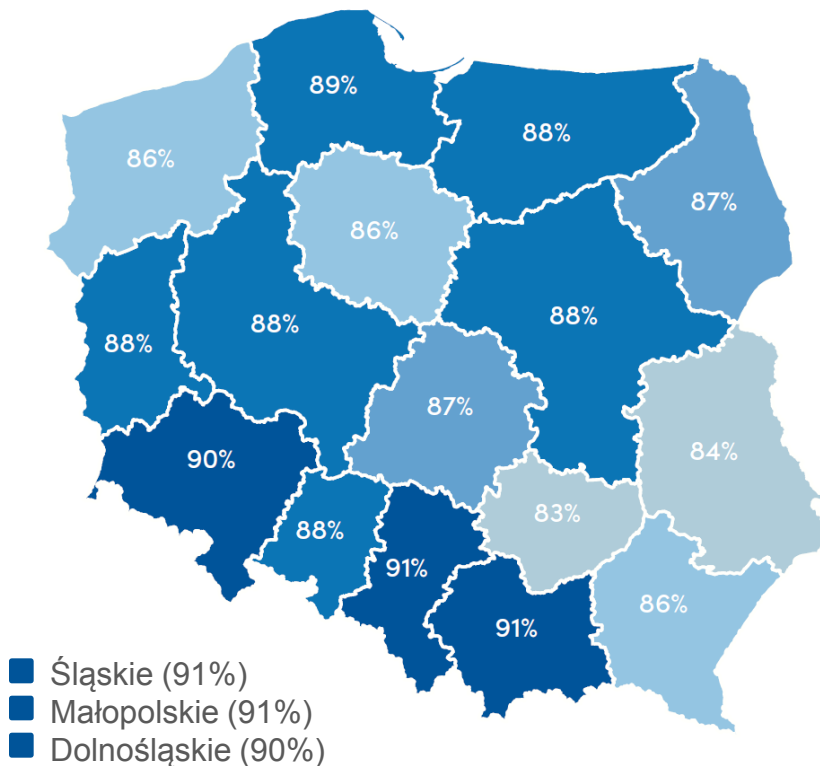

Ponad połowa przedsiębiorstw (**57%**) prowadzi sprzedaż produktów lub usług za pośrednictwem tradycyjnej metody, a jedynie **14%** podmiotów wykorzystuje aplikacje mobilne

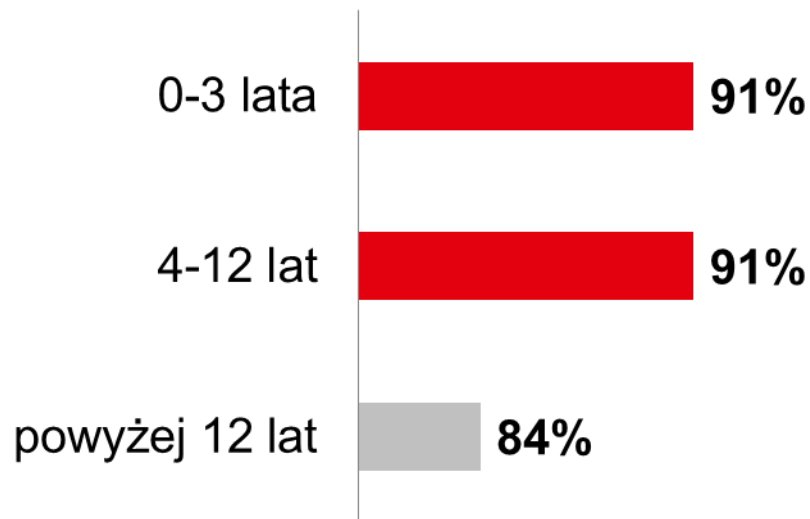

Polskie firmy powszechnie korzystają z usług bankowości elektronicznej

Udział mikro i małych firm korzystających z bankowości elektronicznej wg. województw

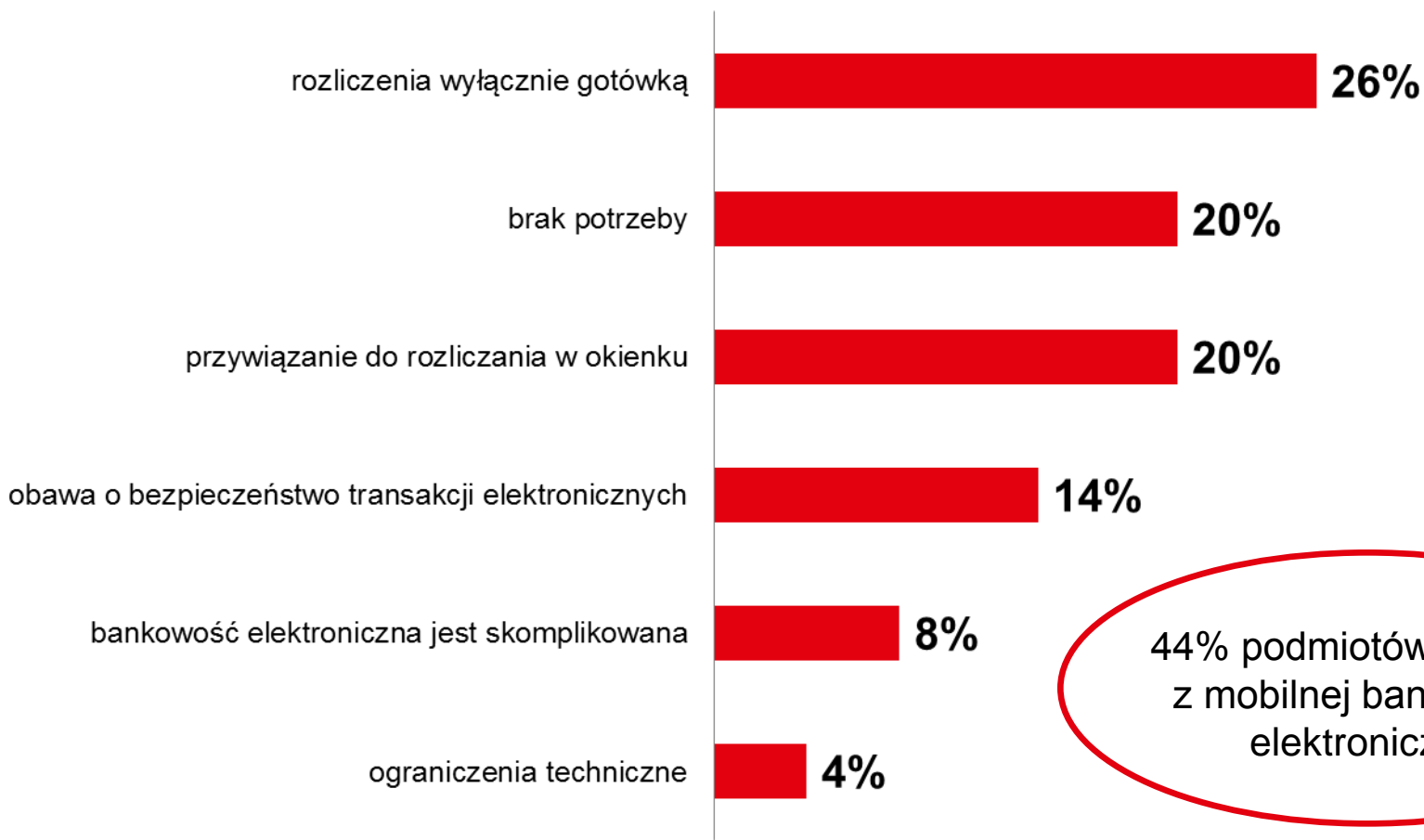
Udział mikro i małych firm korzystających z bankowości elektronicznej

Bardzo wysoki odsetek (91%) młodych firm wykorzystujących bankowość elektroniczną obrazuje rosnącą świadomość możliwości wykorzystania tej technologii

Wykorzystanie bankowości elektronicznej

Powody niekorzystania z bankowości elektronicznej przez mikro i małe firmy

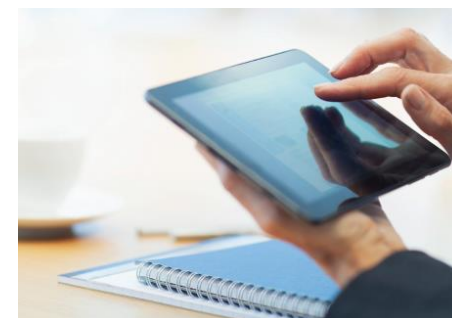
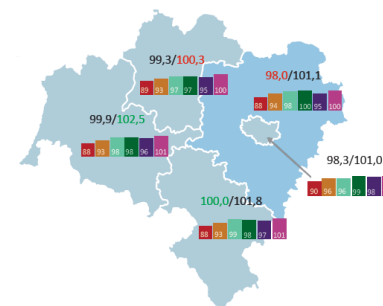
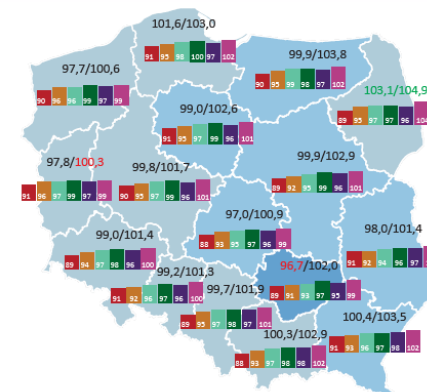
1 Czym jest Raport i po co go robimy

2 Wyniki ogólnopolskie Raportu za rok 2017

3 Wyniki Raportu dla woj. dolnośląskiego

4 Temat specjalny – technologie cyfrowe

5 Co jeszcze w raporcie

Co jeszcze w Raporcie?

- Jak **wykorzystać możliwości internetu** na potrzeby swojej firmy,
- Jakie znaczenie dla najmniejszych firm ma dobra **kampania marketingowa** i jak ją przeprowadzić,
- Jakie **kanały cyfrowe oferują banki** swoim klientom i jak z nich korzystać,
- Unikalne rozwiązania do **mobilnego „bankowania”**,
- Jak w czasie ewaluowały **metody płatności** za towary i usługi,
- Nowe możliwości **inwestowania na giełdzie** papierów wartościowych,
- **Jednolity Plik Kontrolny** – zmiany w przepisach prawnych,
- **Sylwetki 12 firm** wykorzystujących lub wytwarzających technologie cyfrowe w procesie działalności.

Raport o sytuacji mikro i małych firm w roku 2017

Małgorzata Wróblewska, Biuro Funduszy Unii Europejskiej i Programów Publicznych

Wrocław, 24 kwietnia 2018

